

שלום יידיה דומה במקצת ליהודי ש- בבדיחה, שהצטרף לחיל הפרשים. בכל קפיצה של הסוס הוזה מעט קדימה. לבסוף, כשכבר ישב על ראש הסוס, צעק בראש: "המפקד, תן לי מהר סוס חדש! הסוס שלי נגמר!" העתונאי הממושקף בן ה-55 כבר הספיק לשבת על כמה סוסים, ששבקו חיים לכל חי. כעורך יוסייב, עתון הערב של הארץ, נכה בקבורת עתון זה, שהצטיין בצאת במריק של מרתפתים, אך לא יכול היה להתחרות בעריכה המזהירה של עזריאל קרליבך במעריב.

יידיה היה זקוק לסוס חדש. כמו עתונאים רבים אחרים, הרגיזה אותו הצלחת העולם הזה בקיוסקים. הוא החליט להעביר את אוכפו לסוס מתחרה. כך נוסד לפני חמש שנים חיי שנה, שבועון שהשתדל כמיטב יכולתו לחקות את שיטות העולם הזה. יחסו של יידיה: מיתון שהעולם הזה התמסר, במרוצת השנים, יותר ויותר לטיפול בעניינים ציבוריים, יתכן כי שבועון זול, העוסק בעיקר במין ופשע, יוכל לרכוש חלק מן השוק.

אמא מין ואבא חרשי. בשבועות הראשונים היה נדמה ליידיה שצדק בחש- בונה. התפוצה הגיעה ל-6000 טפסים, עלתה בהרבה על תפוצת דבר השבועון בקיוסקים. אולם במקום לעלות משם למספר רציני יותר, החלה ירידה אטית ועקבית.

לשוא ניסה יידיה לתקן את מזלו באמצעים מלאכותיים. רואה-חשבון מוסמך נתן על אישור כי תפוצתו מגיעה ל-13 אלף, ועל סמך תעודה זו ניסה השבועון להשיג מודעות. אולם משנתבע רואה החשבון לי- בירו, הוכח כי התעודה היתה כוזבת. היא בוטלה בבושת פנים, תוך התנצלות החותם.

בינתיים נפתחה המערכה הגדולה של העולם הזה נגד משטר הרודנות של חושי בחיפה. ביאוש חיפש חושי מכשיר להשיב למלחמה שורה. כמו טובע הנאחז בקש, מצא את חיי שנה. בצד הסיפורים על חייה האהבה של כוכבי הוליווד וחייה הפשע של לונדון, הופיעו עתה סיפורים על גדולתה נדיבותה, אצילותה וטהר-לבו של אבא חושי. אלפי גליונות חולקו חנים מדי שבוע בין פועלי בתי-חרושת בחיפה.

סוס חדש. היו חוגים במפא"י שעיקמו את אפם נוכח קשר זה בין מפלגה מכובדת לבין עתון-רש (העולם הזה 953). אולם המפלגה קיבלה את חיי שנה תחת חסותה. השבועון הודפס בדפוס מפא"י, שפרש עליו את ידיו. כך ניתנה ליידיה האפשרות להמשיך בהוצאת השבועון, גם אחרי ש- תפוצתו ירדה מתחת ל-2000 טפסים.

בינתיים ניסה יידיה סוס חדש. הציעה לו משרה בעתון-הערב של מפא"י, חזר, כנגד-עורף. אולם לפני שמפא"י הספיקה לממש את ההבטחה, החזיר הדור את נשמתו לבוראו. יידיה פתח עתון-ערב חדש, בשם ערב טוב, שהודפס גם הוא בדפוס מפא"י. אחרי שבועיים ביוק צנח ומת גם הוא.

חיי שנה עצמו הוסיף לגסוס. לשוא טיפל בנושאים כמו "ההון המרוכז בידי נשים", "יחסי העבודה בין נשים וגברים", "שתי נשים רוצחות", "איך צריך הגבר להתלבש", בצד סיפורים שונים לטובת מפא"י ומנהיגיה. השבוע נגמר הסוס: יידיה סגר את חיי שנה, עבר ישר לסוס חדש: עריכת קוריה, עתון יומי חדש של מפא"י בפולנית.

שדה הקמלי. כך שבק חיים לכל חי השבועון ה-11 שניסה להתחרות בגלוי או בנסתר בהעולם הזה, מאז קיבל את מתכונתו הנוכחית בשנת 1950. עשרת האחרים: **תבלי** (תחילה **לגבר**), שבועון בלתי-תלוי שניסה בגלוי לחקות את העולם הזה, נסגר כעבור כמה חדשים; **מזעזע**, שבועון מוסחה של המפלגה לאחיות העבודה, ביוזמת יגאל אלון; **קול ישראל**, נסיגה הקודם של ממשלת ישראל להוציא בטאון במסחה של שבועון-רדיו, הוצע למכירה בקיוסקים, נכ- של מיד;

עין, שבועון של מבוצת סופרים צעירים, שפנה לקהל המשכיל; **אשמורת,** חשבועון הרשמי של מפא"י; **ראי,** שבועון בלתי-תלוי, שניסה לרכוש את הקהל בעזרת גיר משובח; **אנחנו,** שבועון של יידיעות אחר (חמש בעמוד 12)

בסילוני-אים ובקרב פנים אל פנים מוגרה ההפגנה הדתית קרב הברייכה

"ספו, זימה ונבלה..." לחש ונכנס לתוך הישיבה.

"כדאי לצאת מיר?"

בחצר משמרת ירושלים ציחצה ה- נהג דוד טיבון את מכונית האסירים הירוקה. הוא ידע שיוזקקו לה אחר הצה- ריים, לטיבון לא היה חשק רב להתנגש עם קנאים דתיים. בבית חיכו לו אשתו ושני ילדיו. "יהיה מה שיהיה, אני נשאר לשבת במכונית", הרחרר לעצמו, "אני נהג". והוא המשיך למרק את השמשה הקדמית. בקנטינה שכחצר ישב השוטר מורדוך ר- גמע תה. מורדוך, גבר ענק בעל שפם קר- זקים שחור, חזל מוזמן להתרגש מהפגנות. השעה היתה שלוש אחר-הצהריים. הוא קיווה שיספיק לסיים את קריאת עתון הערב, לפני שיקרא להיכנס לתוך הנמית היוצאת ל- פעולה.

בחדרו בקומת הקרקע ישב דוד וילק, ודיסוף בערימת המסמכים שלפניו. וילק הרים את הטלפון, חייג מספר בן שתי ספ- רות, וכיבה את הסיגריה. הטרטור הקצוב נפסק. בקצה השני של הקו, בענף התפקי- דים המיוחדים, הרים מישהו את השפופרת. "יש חדש", שאל מפקד הנפה. "שום דבר שני של הקו". רק התקלות קטנה ליד הישיבה. "כל זמן שהם בתוך השכונה זה בסדר", אמר וילק, "אם יקרה משהו, אסור לתת להם לחסום את הרחובות הראשיים".

יקומו עלי בעלי הגבעה ויסובו עלי את הבית לילה, אותי דימו להרוג ואת פלגשי ענו ותמות". כך מתאר ספר שופ- טים את אחד ממעשי-הנבלה הגדולים ש- בוצעו בידי אנשי שבט בנימין, מעשה שגרר אחריו את מלחמת-האחים המרה ביותר בתולדות שבטי ישראל בארץ כנען. סופה של המלחמה ידוע: "ויאספו בני בנימין הגבעות, להילחם את ישראל... ואיש ישראל שבו אל בני בנימין ויכום לפי חרב..."

בשבוע שעבר, ביום החמישי, כ"ג בשבט, בדיוק ביום השנה למלחמת האחים ההיס- טורית, התחדשה המלחמה בירושלים, כש- עשרות שוטרים ומאות מפגינים חדרים החליפו מהלומות. הפילגש שגרמה הפעם למלחמה, היתה בריכת-השחיה המעורבת, פרי יוזמתו של חיים שיף, בעל מלון ה- נשיא, אשר עוררה את זעמם של קנאי יור- שלים והוציאה אותם לרחוב למלחמת-מצאה.

ישיבת חירום במשמרה

יום אחר הצהריים, אין להש- ו"תמש בכוח שלא לצורך" הזהיר לוי אברהמי, מפקד משמרת ירושלים, את קציני המשמרה שהתאספו בחדרו לישיבת חירום. היה ברור לקצינים שאספת-המחאה נגד בריכת-השחיה המעורבת, עליה הכריזו אנ- שי נטורי-קרתא, תחרוג הפעם מסמטאותיה הצרות של שכונת מאה-שערים, תעביר את זירת המאבק לרחוב הפתוח.

סמ"מ דוד וילק, מפקד נפת הבירה, הח- ליף מבטים עם אליעזר שילוני, ראש המ- דור הפלילי. עשר שנות טיפול בהפגנות החרדים פיתחו בהם חוש נבואי-כמעט לגבי העומד להתרחש. הוראתו התמודדה של מפקד המחוז, שלא לתת לשוטרים אלות, לא ניבאה טובות.

בקצהו השני של שולחן הישיבות הירוק, ישבו הקצינים טריפוס ורוזווליו. קצין ה- משק מיזלס ומפקד נפת הכפרים גבאי סגרו את הצלע האחרונה של השולחן. גבאי מצץ את מקטרתו בדומיה. הוא שוא הפגנות, קילל חרש את הגורל שהועיק אותו ואת שוטריו ממה גפת הכפרים. לצאת כתגבורת לבירה, הסובלת ממחסור חמור בכוח אדם. בחדרי המשרדים הסתודדו אנשי משמרת ב'. הם קיבלו את העבודה המחכה להם אחרי הצהריים כרע הכרחי. אנשי משמרת ג', לעומת זאת, היו מוכנים לרצוח כל מי שהתקרב אליהם. מצב ההכז שהוכרו במש- טרת ירושלים ריתק אותם למקומם גם אחרי שעה שתיים, בה סיימו את עבודת יומם, אילץ אותם לעבוד שעות נוספות במלאכה בלתי-אהודה.

"ספו, זימה ונבלה..."

אולם האפולדי של ישיבת חתם-סו- ר, לא ניכרה בשעות הבוקר שום תכונה מיוחדת. לומדי הגמרא ישבו ליד דוכניהם, הקשיבו להקראת הדף היומי מפי הרב ישעיהו שינברגר. הראשים חבושי כובעי הקטיפה המסור- תיים התנדנדו בקצב, עשרות פיות מלמלו את המלים העתיקות, הממלאות מזה דורות את כל תוכן חייהם של לומדיהן. בנימין גלצקי (30) סגר את הספר ש- בידו, מלמל בריכה ויצא מן החדר. בן-ציון דויטש (40) הדביק אותו על המדרגות. "אתה תבוא היום?" שאל את גלצקי באי- דיש, כשהוא נד בראשו לכיוון המודעה הענקית, שקראה ל"יום תפילה וזעקה למען קרובת ירושלים", שהתנוססה על קיר ה- בנין. "כו, אני בא, כולם יבואו!" השיב קצרות האברך המזוקן. אחר בירך את דויטש לשלום ונבלע בסימטה הסמוכה.

על מדרגות בית-הכנסת של חסידי ברסלב במאה שערים, עמד משה בוקובסקי. הוא קרא בפעם המאה אולי את הכרוז הענקי, שקצחו כבר נקרע בידי מתנגד אלמוני. פניו התכרכמו מועם; הגבר בן ה-32 נשף בכעס, הרים את ידו ויישר את קצה הכתרה הקרוע. הוא זיכה במתיחות לאסיפת-המחאה הגדולה, שעמדה להיערך אחר-הצהריים בישי- בה הגדולה. הוא ידע שהסעם יקרה משהו.

"אם כך, יעץ הקול, כדאי שתצא כבר. כרגע מודיעים שיש כבר התקהלות רצינית." "בסדר, נראה במקום", השיב וילק ו- הוריד את השפופרת. כעבור דקות מספר יצאו הניידות מחצר מטה המשטרה, פנו בנו אחר זו לכיוון הרוב שטראוס.

תקיפה בשופר

שעה היתה חמש. הרחבה שלפני ו- בנין הישיבה הגדולה במאה שערים המי- תה מרוב אדם. הקהל ניסה להיחזק אל ה- כניסה. אך אולם בית-הכנסת והמסדרון ה- קטן שלפניו היו כבר מלאים עד אפס מקום. מתוך הישיבה בקצו מזמורי תהילים. מאות המצטופפים הצטרפו לתפילה. בפנים הבנין עמדו הגברים המגודלים וה- אברכים הצעירים, דחוקים זה בצד זה. עש- רות ילדים התלבטו בין רגלי הגדולים, טיפסו על אדני החלונות ועל הספסלים. מדי פעם היה המלמול השקט מתגבר ומס- תיים בזעקה מרה. מעיני רבים זלגו דמעות. "איזה זמנים, ירחם השם!" החייפה זקן לבוש קפוטתה של משי שחור. הוא עצם את עיניו, סגר את סידור התפילה. המקל שהיה תלוי על זרועו נשמש ארצה. ילד רזה ותיחרפנים הרים אותו. על הרוכן שלפני ארון-הקודש עמדו ה- רבנים פנחס אפשטיין, ישעיהו שינברגר ועמרים בלוי. הרב שינברגר, ראש בית- הדין של נטורי-קרתא, לחש משהו לאונו של עמרם בלוי. זה הגיע בראשו בהבנה.

שופר מול מיקרופון
תוקע שופר, בבנין הישיבה הגדולה של מאה שערים, אל תוך המיקרופון קול שופר. בחוץ עמדו מאה ושמעו את התקיעה, שבישרה את התחלת הנאוים ולאחריהם את התחלת הפגנת-המחאה של